

14 Μαΐου, 1993

[ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΑΚΟΝΤΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ SHELL ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 304/92)

Αναθεωρητική δικαιοδοσία — Ασκείται μόνον κατά απόφασης, πράξης ή παράλειψης οργάνου, αρχής ή προσώπου που ασκεί εκτελεστική ή διοικητική λειτουργία.

- 5 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Παθητική νομιμοποίηση — Παρόλο που επιζητείται ακύρωση διοικητικής πράξης, η προσφυγή στρέφεται κατά ιδιωτών και καθόλου κατά της Δημοκρατίας ή οποιουδήποτε οργάνου της — Αδιανόητος ο έλεγχος διοικητικής πράξης, χωρίς να δοθεί η ευκαιρία στο διοικητικό όργανο ή τη Δημοκρατία να ακουστεί ως διάδικος.

15 Με την προσφυγή του, που στρεφόταν κατά της εταιρείας Shell και των δύο ιδιωτών ο αιτητής επεδίωξε την ακύρωση της άδειας ανέγερσης, τοποθέτησης και λειτουργίας πρατηρίου πετρελαιοειδών της Shell επί αριθμού οικοπέδων στη Γεροσκήπου. Στο στάδιο των διευκρινήσεων δόθηκε άδεια στον δικηγόρο του αιτητή να προβεί σε αίτηση για τροποποίηση της προσφυγής κατά τρόπο που να φαίνεται το όργανο που εξέδωσε την πράξη πλην όμως παρά τις δοθείσες αναβολές η εξ πάρτε αίτηση που κατεχωρήθη ουδέποτε επεδόθη στο διοικητικό όργανο ή στους καθ' ων η αίτηση.

20 Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

- 25 1. Εφόσον η αίτηση, όπως δηλώνει ο αιτητής στη γραπτή του αγό-

ρευση, δεν αποσκοπεί στην αναθεώρηση διοικητικής πράξης αλλά στρέφεται "κατά πράξεων και ενεργειών προσώπων που δεν εξασκούν οιαδήποτε διοικητική ή εκτελεστική εξουσία", θα πρέπει να απορριφθεί, γιατί ποτέ δε θα μπορούσε να τεθεί ζήτημα άσκησης δικαιοδοσίας από το Ανώτατο Δικαστήριο κατά το Άρθρο 146 του Συντάγματος σε σχέση με ο,τιδήποτε που δε θα ήταν απόφαση, πράξη ή παράλειψη οργάνου, αρχής ή προσώπου που ασκεί εκτελεστική ή διοικητική λειτουργία.

5

2. Το Δικαστήριο είδε το θέμα και από διαζευκτική σκοπιά. Αναφέρεται στην προσφυγή ως αιτούμενη θεραπεία, η ακύρωση άδειας που εκδόθηκε και θα μπορούσε, ίσως, να θεωρηθεί ότι παρά την ασάφεια που τη χαρακτηρίζει και παρά την αγόρευση που ακολούθησε, παραπέμπει σε εκτελεστή διοικητική πράξη. Είναι θεμελιωμένο ότι η διοικητική προσφυγή ασκείται κατά διοικητικής απόφασης, πράξης ή παράλειψης και ότι το κατάλληλο διοικητικό όργανο φαίνεται ως διάδικος στην προσφυγή, μόνο για να του δοθεί η δυνατότητα να ακουστεί. Συναφώς, έχει εξηγηθεί, πως η προσφυγή κατά της απόφασης διοικητικού οργάνου της Δημοκρατίας θα πρέπει να στρέφεται κατά της Δημοκρατίας μέσω του οργάνου εκείνου και επανειλημμένα η παράλειψη συνένωσης του κατάλληλου οργάνου ως διάδικου, θεραπεύτηκε με την ενδεικνυόμενη, κατά περίπτωση αντικατάστατη.

10

15

20

Η παρούσα προσφυγή, στην πιο πάνω διαζευκτική περίπτωση, θα ήταν εντελώς απαράδεκτη, γιατί ενώ θα απέβλεπε στην ακύρωση διοικητικής πράξης, στρέφεται κατά ιδιωτών και όχι κατά της Δημοκρατίας ή οποιουδήποτε οργάνου της, έστω και του μη κατάλληλου, ή της όποιας αρμόδιας αρχής. Θα ήταν αδιανόητο να ελεγχθεί το κύρος διοικητικής απόφασης, χωρίς να δοθεί στη Δημοκρατία ή την όποια αρμόδια Αρχή, η δυνατότητα να ακουσθεί.

25

30

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

35

Christodoulou v. Republic, 1 R.S.C.C. 1,

HadjiPapasymeou v. Republic (1984) 3 C.L.R. 1182,

40

Peletico Ltd. v. Republic (1985) 3 C.L.R. 1582,

Fesas and Others v. Republic (1989) 3 C.L.R. 63,

Alexandra Rent a Car Ltd ν. Δημοκρατίας (1992) 4 Α.Α.Δ. 772,

Πολυδώρου ν. Δημοκρατίας και Άλλοι (1993) 4 Α.Α.Δ. 371.

5 Προσφυγή.

Προσφυγή με την οποία ο αιτητής ζητά την ακύρωση της άδειας ανέγερσης, τοποθέτησης και λειτουργίας πρατηρίου πετρελαιοειδών της Shell επί αριθμού οικοπέδων στη λεωφόρο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στη Γεροσκήπου.

Μ. Πισσάς, για τον Αιτητή.

Π. Πολυβίου, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ.: Ενώ αναφέρεται ως ζητούμενη θεραπεία η ακύρωση της άδειας ανέγερσης, τοποθέτησης και λειτουργίας πρατηρίου πετρελαιοειδών της Shell επί αριθμού οικοπέδων στη λεωφόρο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στη Γεροσκήπου, η προσφυγή στρέφεται εναντίον της εταιρείας Shell και άλλων δυο ιδιωτών.

Στις προδικαστικές ενστάσεις των καθ' ων η αίτηση, μεταξύ των οποίων και η θέση του πως η προσφυγή είναι, εν πάση περιπτώσει, εκπρόθεσμη, ο αιτητής με τη γραπτή αγόρευση του δικηγόρου του, αντέταξε ισχυρισμούς που αποκαλύπτουν σύγχυση ως προς τη φύση της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στα πλαίσια του Άρθρου 146 του Συντάγματος. Ο αιτητής δηλώνει πως δεν αποσκοπεί με την προσφυγή του στο να στραφεί κατά της διοικητικής πράξης της έκδοσης άδειας "εγκατάστασης πρατηρίου" αλλά "κατά πράξεων και ενεργειών προσώπων που δεν εξασκούν οιαδήποτε διοικητική ή εκτελεστική εξουσία". Εξ ου και η πληθώρα των επιχειρημάτων που αναπτύχθηκαν αναφέρεται, όπως επεξηγείται στην αγόρευση, στη "ζημιολόγο" ενέργεια του πρατηρίου "εις τον χώρον και το οικιστικόν περιβάλλον".

Στο στάδιο των διευκρινίσεων επέσυρα την προσοχή του δικηγόρου του αιτητή στα επιχειρήματα των καθ' ων η αίτηση αναφορικά με το απαράδεκτο της αίτησης ενόψει του χειρισμού και των δηλώσεων που έγιναν. Υποβλήθηκε αίτηση για αναβολή την οποία και ενέκρινε, παρά την ένσταση των καθ' ων η αίτηση, για να δοθεί η ευκαιρία που ζήτησε ο αιτητής για να καταχωρίσει αίτηση για τροποποίηση της προσφυγής έτσι ώστε να

φαίνεται σ' αυτή ως καθ' ου η αίτηση το όργανο που εξέδωσε την αναφερθείσα άδεια. Η αίτηση, σύμφωνα με τις οδηγίες που δόθηκαν, θα έπρεπε να υποβληθεί μέσα σε επτά μέρες και να επιδοθεί τόσο στους καθ' ων η αίτηση όσο και στο διοικητικό όργανο του οποίου θα επιζητείτο η εμπλοκή στη διαδικασία.

5

Ο αιτητής καταχώρισε εξ πάρτε αίτηση. Υπέδειξα εκ νέου την ανάγκη για επίδοσή της και, μετά από σχετικό αίτημα, όρισα νέα ημερομηνία για το σκοπό αυτό. Κατά την νέα ημερομηνία εμφανίστηκε και ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση, όχι όμως γιατί του επιδόθηκε η αίτηση αλλά γιατί, με δική του πρωτοβουλία πληροφορήθηκε το γεγονός του ορισμού της υπόθεσης. Εν πάση περιπτώσει, δεν είχε επιδοθεί η αίτηση ούτε στο όποιο διοικητικό όργανο είχε υπόψη του ο αιτητής και χρειάστηκε να δοθεί νέα ημερομηνία.

10

15

Την επόμενη φορά, εμφανίστηκε μόνο η δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση. Με δική της εισήγηση η αίτηση αναβλήθηκε ξανά. Τελικά επειδή ούτε κατά την τελευταία ημερομηνία εμφανίστηκε ή εκπροσωπήθηκε ο αιτητής παρά το ό,τι είχε ειδοποιηθεί ο δικηγόρος του από τη συνάδελφό του για την άλλη πλευρά, και δεδομένου ότι η αίτηση δεν είχε ακόμα επιδοθεί σε οποιονδήποτε, έκρινα πως είχαν εξαντληθεί τα περιθώρια για άλλο χειρισμό και απέρριψα την αίτηση.

20

Η υπόθεση, επομένως, θα κριθεί πάνω στη βάση των στοιχείων που προσδιόρισα από την αρχή. Εφ' όσο η αίτηση, όπως δηλώνει ο αιτητής, δεν αποσκοπεί στην αναθεώρηση διοικητικής πράξης αλλά στρέφεται "κατά πράξεων και ενεργειών προσώπων που δεν εξασκούν οιαδήποτε διοικητική ή εκτελεστική εξουσία", θα πρέπει να απορριφθεί γιατί ποτέ δεν θα μπορούσε να τεθεί ζήτημα άσκησης δικαιοδοσίας από το Ανώτατο Δικαστήριο κατά το άρθρο 146 του Συντάγματος σε σχέση με ο,τιδήποτε που δεν θα ήταν απόφαση, πράξη ή παράλειψη οργάνου, αρχής ή προσώπου που ασκεί εκτελεστική ή διοικητική λειτουργία.

25

30

35

Είδα το θέμα και από διαζευκτική σκοπιά. Αναφέρεται στην προσφυγή ως αιτούμενη θεραπεία η ακύρωση άδειας που εκδόθηκε και θα μπορούσε, ίσως, να θεωρηθεί ότι παρά την ασάφεια που την χαρακτηρίζει και παρά την αγόρευση που ακολούθησε, παραπέμπει σε εκτελεστή διοικητική πράξη. Είναι θεμελιωμένο ότι η διοικητική προσφυγή ασκείται κατά διοικητικής απόφασης, πράξης ή παράλειψης και ότι το κατάλληλο διοικητικό όργανο φαίνεται ως διάδικος στην προσφυγή μόνο για να του δοθεί η δυνατότητα να ακουστεί. Συναφώς, έχει εξηγηθεί πως η προσφυγή κατά της

40

απόφασης διοικητικού οργάνου της Δημοκρατίας θα πρέπει να στρέφεται κατά της Δημοκρατίας μέσω του οργάνου εκείνου και επανειλημμένα η παράλειψη συνένωσης του κατάλληλου οργάνου ως διάδικου, θεραπεύθηκε με την ενδεικνυόμενη, κατά περίπτωση

5 αντικατάσταση. (Βλ. *Christodoulou v. Republic*, 1 R.S.C.C. 1, *HadjiPapasymeou v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 1182, *Peletico Ltd v. Republic through the Ministry of Commerce and Industry* (1985) 3 C.L.R. 1582, *Costas Fesas and Others v. The Republic of Cyprus, through the Ministry of Interior* (1989) 3(A) C.L.R. 63,

10 *Alexandra Rent a Car Ltd και Κυπριακή Δημοκρατία διά του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων* (1992) 4 Α.Α.Δ. 772.

Η παρούσα προσφυγή, στην πιο πάνω διαζευτική περίπτωση, θα ήταν εντελώς απαράδεκτη γιατί ενώ θα απέβλεπε στην ακύρωση διοικητικής πράξης στρέφεται κατά ιδιωτών και όχι κατά της Δημοκρατίας ή οποιουδήποτε οργάνου της, έστω και του μή κατάλληλου, ή της όποιας αρμόδιας αρχής: (Βλ. σχετικά και *Μαρίνα Πολυδώρου ν. Κυπριακής Δημοκρατία και Άλλοι* (1993) 4 Α.Α.Δ. 371). Θα ήταν αδιανότητο να ελεγχθεί το κύρος διοικητικής απόφασης χωρίς να δοθεί στη Δημοκρατία ή την όποια αρμόδια Αρχή, η δυνατότητα να ακουσθεί.

15

20

Η προσφυγή απορρίπτεται με έξοδα εναντίον του αιτητή.

25

*Η προσφυγή απορρίπτεται με
έξοδα εναντίον του αιτητή.*